

ISSN 2227-2844

ВІСНИК

ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

№ 1 (360) КВІТЕНЬ

2024

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

ВІСНИК

ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

№ 1 (360) квітень 2024

Заснований у лютому 1997 року
Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа:
Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення
№ 860 від 21.03.2024 р. Ідентифікатор медіа R30-03608.

Збірник наукових праць внесений до Переліку
наукових фахових видань України в категорії «Б»
(педагогічні науки)

Наказ Міністерства освіти і науки України № 886 від 02.07.2020 р.

Журнал включений до переліку видань реферативної бази даних «Україніка наукова»
(угода про інформаційну співпрацю
№ 30-05 від 30.03.2005 р.)

Рекомендовано до друку на засіданні вченої ради
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 10 від 26.04.2024 року)

Виходить чотири рази на рік

ЗМІСТ

ВИЩА ТА УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА

1. **Антимис О. В., Дутчак У. М., Міськів В. А.** Роль куратора та виховної роботи в медичному вузі під час військового стану.....9
2. **Костенко Д. В.** Життєва самореалізація життєстійкості особистості у філософському вимірі.....16
3. **Лазоренко С. С.** Професійно-прикладна фізична підготовка у формуванні фахових компетентностей майбутніх учителів навчального предмета «Захист України».....25
4. **Мельник Н. І., Ковтун О. В., Ладогубець Н. В., Кокарєва А. М.** Стратегії подальших трансформацій у системі вищої освіти України у контексті постпандемічної концепції розвитку європейського освітнього виміру.....32
5. **Шинкарьова О. Д., Шинкарьов С. І.** Дозвілєво-рекреаційна діяльність у фізичній культурі та спорті.....53

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ТА НАВЧАННЯ

6. **Бровченко А. І.** Національний кодекс дизайну України як пріоритетна умова становлення і розвитку системи дизайн-освіти.....60
7. **Кеменяш В. І.** Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх викладачів права до роботи в умовах змішаного навчання.....66
8. **Коваленко Ю. О., Караулова С. І., Потапенко Б. М.** Стратегії виживання: розвиток компетенцій з долікарської медичної допомоги в сучасному вимірі професійної підготовки бакалаврів фізичного виховання та спорту.....73
9. **Мельніков А. В., Шинкарук В. О., Кондратюк О. С.** Підвищення функціональної підготовленості спортсменів, які займаються рукопашним боєм методикою кругового тренування.....83
10. **Свасьєв А. В.** Технологія визначення готовності майбутніх тренерів-викладачів до медичних аспектів професійної діяльності на основі факторного підходу.....89
11. **Сопотницька О. В., Котова О. В.** Рівень готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту.....94
12. **Тимошенко Н. Є.** Самоменеджмент як складник професійної майстерності соціального працівника.....102
13. **Школа О. М., Фоменко О. В., Жамардій В. О.** Інноваційна діяльність як засіб формування та розвитку професійної компетентності педагога у взаємодії з викладачами закладів вищої освіти.....110
14. **Штанюк О. М., Денисюк Н. Р.** Teamwork як інструмент розвитку іншомовної комунікації у немовних закладах вищої освіти.....117

CONTENTS

HIGHER AND UNIVERSITY EDUCATION

1. **Antimys O., Dutchak U., Miskiv V.** The role of a curator and educational work in a medical university during martial law..... 9
2. **Kostenko D.** Vital self-realization of the hardiness of the individual in the philosophical dimension.....16
3. **Lazorenko S.** Professional and applied physical training in the formation of professional competences of future teachers of the educational subject “Defense of Ukraine”..... 25
4. **Melnyk N., Kovtun O., Ladogubets N., Kokarieva A.** Strategies for further transformations in the higher education system of Ukraine in the context of the post-pandemic concept of the development of the European educational dimension.....32
5. **Shynkarova O., Shynkarov S.** Leisure and recreational activities in physical culture and sports.....53

VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING

6. **Brovchenko A.** The National Design Code of Ukraine as a priority condition for the formation and development of the design education system.....60
7. **Kemeniash V.** Organizational and pedagogical conditions for the training of future law instructors to work in blended learning environments..... 66
8. **Kovalenko Yu., Karaulova S., Potapenko B.** Survival strategies: developing competencies in first aid within the contemporary framework of professional training for bachelors in physical education and sports.....73
9. **Melnikov A., Shynkaruk V., Kondratiuk O.** Increasing the functional fitness of athletes engaged in hand-to-hand combat using circular training method..... 83
10. **Svatyev A.** Technology for assessing the readiness of upcoming trainers to medical aspects of professional activity based on the factor approach.....89
11. **Sopotnytska O., Kotova O.** The level of readiness of future physical education teachers for coaching activity in game sports..... 94
12. **Tymoshenko N.** Self-management as a component of professional mastery of a social worker.....102
13. **Shkola O., Fomenko O., Zhamardiy V.** Innovative activity as a means of shaping and developing the professional competence of a teacher in interaction with instructors of higher education institutions.....110

УДК 796.071.4.001

DOI [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2024-1\(360\)-94-101](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2024-1(360)-94-101)

Сопотницька Олена Валеріївна,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теоретичних основ і методики фізичного виховання
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна.
sopotnickaa@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-2527-5097>

Котова Олена Володимирівна,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького,
м. Запоріжжя, Україна.
Kotova171265@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-4634-7427>

РІВЕНЬ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ТРЕНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ІГРОВИХ ВИДІВ СПОРТУ

Актуальність дослідження зумовлена тим, що професійна діяльність учителів фізичної культури безпосередньо виявляється в організації навчально-виховного процесу, актуалізуючи розширення соціально-педагогічних, психолого-педагогічних знань, оволодіння практичними вміннями та навичками, підвищення загальної та методологічної культури, творчої ініціативи. Досить часто вчителів фізичної культури залучають до тренерської діяльності у спортивній секції з ігрових видів спорту. Від особистості вчителя фізичної культури, його життєвих і спортивних принципів, високої професійної кваліфікації, педагогічної майстерності залежить успішне розв'язання загальних педагогічних завдань «навчання – виховання – розвиток» і досягнення високих спортивних результатів.

У науковій літературі всебічно висвітлено загальні аспекти підготовки майбутніх учителів фізичної культури (М. Карченкова, А. Конох, О. Проніков, Л. Сущенко, О. Тимошенко, Б. Шиян та ін.), проаналізовані психолого-педагогічні підходи до формування готовності вчителів фізичної культури до різних видів професійної діяльності (К. Дроздова, Є. Жуковський, Р. Карпюк, М. Карченкова, О. Котова, Р. Маслюк та ін.). Упровадження інноваційних технологій у професійну підготовку вчителів фізичної культури розглядалося в працях Г. Генсерук, В. Іщука, Н. Москаленко, Г. Омеляненко, В. Папучі, О. Котової, О. Суровова, Б. Ференчука, І. Шеремет, М. Янової та ін.

Зв'язок роботи з науковими темами та програмами. Дослідження виконувалось за планом науково-дослідної роботи кафедри теоретичних основ і методики фізичного виховання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка відповідно до теми «Професійно-педагогічна підготовка майбутніх фахівців до формування фізичної культури учнівської молоді» (номер державної реєстрації: 0120U103906) та Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького згідно з темою кафедри

теорії та методики фізичного виховання та спорту «Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури в умовах трансформації освіти» (номер державної реєстрації: 0121U108574).

Виходячи із зазначеного, у процесі написання статті було поставлено завдання – визначити початковий рівень готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту.

Як вид фізкультурної освіти процес підготовки вчителів до професійної діяльності має три складники: навчання, виховання і розвиток. Вони утворюють структуру освіти і відображають його специфічні функції – засвоєння знань, умінь, навичок, формування особистості й різнобічне її удосконалення. Структура цих компонентів єдина, оскільки педагогічний процес – цілісне явище і окремі його аспекти розглядаються умовно. В умовах реформування національної системи освіти набувають вагомого значення нові засади підготовки вчителя фізичної культури до професійної діяльності (Kotova, Sopotnytska, 2020).

Важливе місце у підготовці майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності посідає формування компонентів готовності здобувачів вищої освіти. Тому на основі особистісно орієнтованого підходу були визначені компоненти, які забезпечили формування готовності студентів закладів вищої педагогічної освіти до тренерської діяльності. Для визначення компонентів розглянемо поняття «готовність» (Сопотницька, 2013).

Узагальнимо сутність наукової дефініції «готовність», яка нині активно використовується у зв'язку зі співвіднесенням її з процесом становлення майбутніх фахівців для різних галузей професійної діяльності. Як зазначає О. Антоненко, потенційний стан особистості професійно підготовленого фахівця розглядається і як теоретична проблема, і як практично-орієнтований підхід (Антоненко, 2006). У своєму дослідженні А. Линенко звертає увагу на той факт, що формування готовності майбутніх учителів до професійної діяльності – це насамперед нагромадження знань, умінь і навичок практичної діяльності. Поняття «готовність», на думку автора, включає педагогічну самосвідомість, інтерес до педагогічної діяльності та потребу в ній, мотиви діяльності, педагогічні здібності, теоретичні знання предмета і способів діяльності, навички та вміння, професійно значущі якості майбутнього педагога (Линенко, 1995).

Повністю поділяємо позицію О. Антоненка у тому, що професійна готовність майбутніх учителів фізичної культури до роботи є закономірним результатом спеціальної підготовки, самовизначення, освіти і самоосвіти, виховання і самовиховання. Це – психічний, активно-дієвий стан особистості, система інтегрованих властивостей. Саме готовність регулює діяльність та забезпечує її ефективність (Антоненко, 2006).

Науковці Г. Остапенко, О. Циганок та С. Жестков указують, що зміст професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури на сучасному етапі повинен бути зорієнтований на оволодіння студентами знаннями, вміннями й навичками щодо формування, збереження і зміцнення здоров'я в усіх його аспектах (духовному, психічному й фізичному), формування культури здоров'я школярів (Остапенко, Циганок, Жестков, 2012).

Таким чином, готовність учителя фізичної культури до професійної діяльності в галузі ігрових видів спорту представлена сукупністю певних педагогічних, інтелектуальних та рухових здібностей, а також складом конкретних знань, умінь і навичок, що забезпечують успішність процесів навчання і виховання учнів, які виражаються в динаміці підвищення рівнів фізичної, технічної і психічної підготовленості.

У готовності фахівця до професійної педагогічної діяльності ми виділяємо такі компоненти:

– психологічний – сформована спрямованість на професійну діяльність, настанова на роботу, наявність інтересу до предмета діяльності, потреба у самоосвіті в цій галузі, розвинуте професійне мислення;

– науково-теоретичний – наявність відповідного обсягу суспільно-політичних, психологічних та спеціальних знань;

- практичний – наявність сформованих на відповідному рівні професійних умінь і навичок;
- психофізіологічний – наявність відповідних передумов для оволодіння професійною діяльністю та визначена сформованість професійно значущих якостей особистості;
- фізичний – стан здоров'я та фізичного розвитку відповідно до вимог професійної діяльності (Сопотницька, 2016, с. 221).

З метою встановлення початкового рівня готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту нами організовано вступний контроль. Контроль проводився на I курсі зі студентами під час перших занять з дисципліни «Вступ до спеціальності» шляхом опитування, стандартизованих тестових методик, анкетування, комплексної контрольної роботи, використання ситуативних завдань та ін.

Зупинимося на аналізі результатів вступного контролю щодо сформованості показників *мотиваційного компонента* готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту. Для діагностики рівня сформованості *мотиваційного компонента* готовності вибрано такий діагностичний інструментарій: методику «Мотивація навчання у ВНЗ»; тестування «Визначення мотивації професійної діяльності (за К. Замфір у модифікації А. Реана); методику «Оцінка здатності до самовдосконалення, самоосвіти у студентів». Зокрема, як показали результати оцінювання мотиваційної сфери майбутніх учителів з фізичної культури, у більшості з продіагностованих студентів як з ЕГ, так і з КГ встановлено низьку спрямованість на такий мотив, як прагнення до набуття знань, допитливість, тоді як у більшості середній рівень вираженості таких мотивів, як оволодіння професією (прагнення оволодіти професійними знаннями і сформувані професійно важливі якості) та отримання диплома (прагнення отримання диплома на основі формального засвоєння знань, через пошук обхідних шляхів під час здачі іспитів та заліків).

На підставі аналізу отриманих результатів тестування «Визначення мотивації професійної діяльності», розробленого К. Замфіром у модифікації А. Реана, встановлено, що лише у 11 (13,58%) осіб із 81 розвинута внутрішня мотивація професійної діяльності. Тоді як у більшості (64 (79,01%)) встановлено позитивну зовнішню мотивацію. Невтішним визнано той факт, що у 6 студентів встановлено негативну зовнішню мотивацію.

За допомогою методики «Оцінка здатності до самовдосконалення, самоосвіти у студентів» оцінено розвиток у майбутніх учителів фізичної культури здатності до самовдосконалення і самоосвіти. Проаналізувавши результати тестування, встановили, що 27 (33,33%) здобувачів вищої освіти набрали бали в діапазоні від 18 до 31, що свідчить про низький рівень прагнення до саморозвитку. Тоді як 49 (60,49%) студентів набрали від 32 до 43 балів, що свідчило про середній рівень сформованості у них здатності до саморозвитку. Лише 5 студентів набрали більше 44 балів, що дозволило констатувати про високий рівень сформованої у них здатності до самовдосконалення і самоосвіти.

Таким чином, можемо узагальнити два суттєвих моменти, по-перше, суттєвих відмінностей у результатах сформованості показників мотиваційного компонента готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту між студентами ЕГ та КГ не виявлено, по-друге, мотиваційна сфера потребує суттєвого вдосконалення. Узагальнені результати вступного контролю представлено у таблиці 1.

Зупинимося на висвітленні результатів вступного контролю щодо сформованості у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня знань про загальні підходи до організації тренерської діяльності, а також ступеня оволодіння ними знаннями, необхідними для виконання майбутньої професійної діяльності вчителя фізичної культури як тренера з ігрових видів спорту в загальноосвітній школі. Відзначимо, що для діагностики стану сформованості *науково-теоретичного компонента* готовності було розроблено комплексну контрольну роботу, яка мала на меті перевірити рівень сформованості теоретичних знань здобувачів освіти в галузі

професійної діяльності тренера з ігрових видів спорту. Також нами було запропоновано майбутнім фахівцям методом самоконтролю на основі експрес-опитування оцінити рівень своєї теоретично-методичної підготовки як тренера в загальноосвітній школі.

Таблиця 1

Результати вхідного контролю сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту

Компоненти професійної готовності	Групи	Цифрові показники рівнів сформованості професійної готовності						СП
		Високий 5 балів		Середній 4 бали		Низький 3 бали		
		К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	
Мотиваційний	КГ	3	7,32	17	41,46	21	51,22	3,56
	ЕГ	2	5,00	19	47,50	19	47,50	3,58
Науково-теоретичний	КГ	–	0,00	17	41,46	24	58,54	3,41
	ЕГ	–	0,00	17	47,50	23	52,50	3,43
Практичний	КГ	1	2,44	14	34,15	26	63,41	3,19
	ЕГ	1	2,50	14	35,00	25	62,5	3,20
Психо-фізіологічний	КГ	1	2,44	20	48,78	19	46,34	3,46
	ЕГ	–	0,00	20	50,00	20	50,00	3,50
Фізичний	КГ	4	9,75	22	53,66	15	36,59	3,73
	ЕГ	4	10,00	22	55,00	14	35,00	3,75
Узагальнені результати	КГ	2	4,88	18	43,90	21	51,22	3,54
	ЕГ	2	5,00	18	45,00	20	50,00	3,55

Відзначимо, що вступний контроль було проведено у вересні на першому курсі. Тому ми прогнозували той факт, що студентів із високим рівнем теоретичних знань буде небагато. Адже майбутні фахівці ще не вивчали основні навчальні дисципліни, які сформують у них відповідну когнітивну базу у сфері фізичної культури загалом та в тренерській діяльності зокрема. Отже, встановлено, що студенти лише в загальному знайомі із принципами організації тренувального процесу в загальноосвітній школі, у них немає знань щодо організації колективу, їм не знайомі основні техніки та технології роботи тренера. Зокрема, 73 (90,12%) студенти контрольну роботу написали на задовільні оцінки. Лише 8 (9,88%) респондентів отримали оцінки в діапазоні від 75 до 90 балів. І жоден зі студентів не отримав відмінної оцінки за написання комплексної контрольної роботи.

На основі самооцінювання були встановлені посередні знання студентів щодо володіння технікою фізичних вправ вибраного і допоміжних видів спорту. Студенти не поставили собі високих результатів щодо володіння способами організації переміщень учнів у залі, на майданчику, не вміють передбачати, осмислювати та проєктувати діяльність тренера з ігрових видів спорту. Майбутнім фахівцям не відомо, як саме необхідно проводити встановлення обсягу, змісту і послідовності викладу інформації за всіма видами діяльності вихованців під час відвідування ними тренувань.

Отже, на початок формуального етапу експерименту не встановлено жодного студента, що мав високий рівень теоретичних знань. Натомість 22 (53,66%) студенти з КГ та 21 (52,50%) з ЕГ мали низький рівень сформованості показників науково-теоретичного компонента готовності до тренерської діяльності з ігрових видів спорту. Тоді як 19 респондентів з КГ та ЕГ перебували на середньому рівні за цим компонентом. Ці факти насамперед свідчать про практично однаковий початковий рівень сформованості готовності студентів з КГ та ЕГ та підтверджують потребу у вдосконаленні знань у цьому напрямі (табл. 1).

Практичний компонент готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту визначався на основі методики виявлення «Комунікативних

та організаторських здібностей» (за О. Неретіним), тестування «Комунікативна готовність до діалогу з дитиною» (за І. Ридановою), а також тестування «Діагностика оцінки самоконтролю у спілкуванні (за М. Снайдером). Як і очікувалося, студенти першого року навчання не володіли сформованими комунікативними та організаційними уміннями, які необхідні тренеру з ігрових видів спорту для організації своєї професійної діяльності. Відзначимо, що найгірші результати було отримано за методикою І. Риданової, яка дозволила встановити, що більше половини від опитаних нами майбутніх учителів фізичної культури набрали менше 49 балів. Такі результати засвідчили низький рівень комунікативної готовності до діалогу з вихованцями. Лише 2 студенти (по одному із ЕГ та КГ) набрали більше 75 балів. Решта респондентів набрали від 75 до 50 балів, що дозволило встановити їм середній рівень комунікації у роботі з дітьми.

На основі тестування, розробленого М. Снайдером, встановлено початковий рівень самоконтролю у спілкуванні. За цією методикою ми виявили лише 2 студентів, які володіли високим комунікативним контролем, уміють гнучко реагувати на зміну ситуації, добре відчують і навіть у змозі передбачити враження, яке справляють на оточуючих. Більшість опитаних нами студентів такими якостями не володіла. Таким чином, як свідчать узагальнені результати, які представлені у таблиці 1, стан сформованості практичного компонента готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності потребує вдосконалення.

Зупинимось на короткій узагальненій характеристиці стану сформованості *психофізіологічного компонента* готовності студентів до тренерської діяльності. Зокрема, внаслідок усного спілкування зі студентами встановлено, що вони доволі загально уявляють собі роль емпатії в роботі вчителя фізичної культури, не знають, як протистояти стресовим ситуаціям. Відзначимо, що було використано методику діагностики рівня емпатійних здібностей (за В. Бойко) та методику визначення психологічного клімату у спортивній команді (за М. Лутошкіним). Зокрема, на основі методики В. Бойко встановлено, що більше 30 балів не набрав жоден із респондентів, тоді як середній рівень емпатії ми діагностували у 20 (48,78%) студентів з КГ та 20 (50,00%) майбутніх учителів з ЕГ.

Методика, запропонована М. Лутошкіним, дозволила встановити психологічний клімат у командах студентів. Зважаючи на той факт, що опитування проводилося на початку навчання, то студенти відзначили, що психологічний клімат у групі потребує вдосконалення, адже доволі часто спостерігаються такі факти, як: кожен думає про свої інтереси; колектив нудний, не цікавий і не життєрадісний; успіхи чи невдачі товаришів залишаються байдужими або викликають заздрість та зловтішання (результати представлено у таблиці 1).

Стан сформованості показників *фізичного компонента* готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту визначали на основі виконання студентами тестів загальної фізичної підготовленості. Для оцінки результатів тестування ми користувались програмою творчого конкурсу для вступників першого бакалаврського рівня спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» на базі повної загальної середньої освіти. Програма фахового вступного випробування складена для абітурієнтів факультету фізичного виховання Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка. Студентам пропонувалось виконати такі нормативи із загальної фізичної підготовки: стрибок у довжину з місця, підйом переворотом силою в упор на перекладині (хлопці), згинання і розгинання рук в упорі лежачи на підлозі (дівчата), біг на 60 і 1000 метрів. Викладачі у спеціальному бланку відповідно до таблиці оцінки результатів виконання тестів загальної фізичної підготовленості оцінювали кожного студента з КГ та ЕГ. Викладацька комісія поставили 8 респондентам найвищі оцінки, адже вони до вступу у ВНЗ займалися ігровими видами спорту та мали значні досягнення у вигляді перемоги та спортивних розрядів. Відзначимо й той факт, що 1/3 студентів отримали результати, що засвідчили низькі показники загальної фізичної підготовленості студентів.

Як показали результати тестування, студенти, які здобувають кваліфікацію вчителя фізичної культури закладів загальної середньої освіти, мають дещо кращі результати щодо сформованості показників фізичного компонента готовності до тренерської діяльності з ігрових видів спорту порівняно з іншими. Цей факт ми пояснюємо тим, що студенти, які вступають вчитися на предметну спеціальність 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)», мають хороші фізичні показники, професійно займалися ще до вступу у заклад вищої педагогічної освіти загалом, відвідували спортивні секції та мають сформовані спеціальні рухові уміння та навички, які їм необхідні в ігрових видах спорту. Узагальнені результати вхідного контролю щодо сформованості всіх компонентів готовності наведено в таблиці 1.

Отже, результати вхідного контролю свідчать про однакові початкові умови, в яких перебувають студенти КГ (41 студент) та ЕГ (40 студентів), а також показали реальну потребу у формуванні у майбутніх учителів фізичної культури готовності до тренерської діяльності у спортивній секції з ігрових видів спорту ще під час навчання у ВНЗ. Подальше наше дослідження полягає у впровадженні виокремлених нами педагогічних умов та структурно-педагогічної моделі у студентських групах, які об'єднані у ЕГ.

Список використаної літератури

1. Котова О. В., Сопотницька О. В. Теоретичні та методичні засади системи професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до педагогічної діяльності. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2020. № 1 (332). С. 237–247. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2020-1\(332\)-237-247](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2020-1(332)-237-247).

2. Сопотницька О. Компоненти готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності. *Vědecký průmysl evropského kontinentu – 2013 : materiály IX mezinárodní vědecko-praktická konference (Praha, 27 listopadu – 05 prosinců 2013 r.)*. Praha : Publishing House «Education and Science», 2013. Díl 18: Pedagogika. Pp. 8–15.

3. Антоненко О. В. Формування готовності майбутніх учителів фізичного виховання до роботи у сучасній загальноосвітній школі. *Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту*. 2006. № 10. С. 79–81.

4. Линенко А. Ф. Готовність майбутніх учителів до педагогічної діяльності. *Педагогіка і психологія*. 1995. № 1. С. 125–132.

5. Остапенко Г. О., Циганок О. В., Жестков С. Г. Структурні компоненти готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації здоров'язбережувального навчально-виховного середовища загальноосвітньої школи. *Вісник Запорізького національного університету*. 2012. № 1(7). С. 37–46.

6. Сопотницька О. В. Педагогічні основи формування готовності майбутніх вчителів фізичної культури до тренерської діяльності в ігрових видах спорту. *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (Суми, 6–7 квіт. 2016 р.)*. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка. 2016. Т. 1. С. 221–222.

References

1. Kotova, O. V., & Sopotnytska, O. V. (2020). Teoretychni ta metodychni zasady systemy profesiinoi pidhotovky maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury do pedahohichnoi diialnosti [Theoretical and methodical foundations of the system of professional training of future teachers of physical culture to pedagogical activity]. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedahohichni nauky – Bulletin of Luhansk Taras Shevchenko National University. Pedagogical sciences, 1 (332)*, 237–247. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2020-1\(332\)-237-247](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2020-1(332)-237-247) [in Ukrainian].

2. Sopotnytska, O. (2013). Komponenty hotovnosti maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury do trenerskoj diialnosti [Components of readiness of future physical education teachers for coaching

activities]. *Vědecký průmysl evropského kontinentu – 2013: materiály IX mezinárodní vědecko-praktická konference (Praha, 27 listopadu – 05 prosinců 2013 r.)*. Praha: Publishing House “Education and Science”, 2013. Díl 18: Pedagogika. (pp. 8–15) [in Ukrainian].

3. Antonenko, O. V. (2006). Formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv fizychnoho vykhovannia do roboty u suchasni zahalnoosvitni shkoli [Formation of readiness of future teachers of physical education to work in a modern comprehensive school]. *Pedahohika, psykholohiia ta med.-biol. probl. fiz. vykhovannia i sportu – Pedagogy, psychology and medical and biological problems of physical education and sports, 10*, 79–81 [in Ukrainian].

4. Lynenko, A. F. (1995). Hotovnist maibutnikh uchyteliv do pedahohichnoi diialnosti [The readiness of future teachers for pedagogical activity]. *Pedahohika i psykholohiia – Pedagogy and psychology, 1*, 125–132 [in Ukrainian].

5. Ostapenko, H. O., Tsyhanok, O. V., & Zhestkov S. H. (2012). Strukturni komponenty hotovnosti maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury do orhanizatsii zdoroviazberezhualnoho navchalno-vykhovnoho seredovyscha zahalnoosvitnoi shkoly [Structural components of the readiness of future teachers of physical culture to organize a health-preserving and educational environment of a comprehensive school]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu – Bulletin of Zaporizhzhia National University, 1(7)*, 37–46 [in Ukrainian].

6. Sopotnytska, O. V. (2016). Pedahohichni osnovy formuvannia hotovnosti maibutnikh vchyteliv fizychnoi kultury do trenerskoi diialnosti v ihrovykh vydakh sportu [Pedagogical foundations of formation of readiness of future physical culture teachers for coaching activities in game sports]. *Innovatsiyni rozvytok vyshchoi osvity: hlobalnyi ta natsionalnyi vymiry zmin – Innovative development of higher education: global and national dimensions of change. Materials of the III International scientific and practical conference (Sumy, April 6-7, 2016)*. (Vol. 1), (pp. 221–222). Sumy: Vyd-vo SumDPU im. A. S. Makarenka [in Ukrainian].

Сопотницька О. В., Котова О. В. Рівень готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту

Стаття присвячена дослідженню проблеми готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту. Завдання статті – визначити початковий рівень готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту.

Узагальнено сутність наукової дефініції «готовність». Визначено компоненти, які забезпечили формування готовності студентів закладів вищої освіти до тренерської діяльності. Проведений аналіз результатів вступного контролю щодо сформованості показників мотиваційного, науково-теоретичного, практичного, психофізіологічного та фізичного компонентів у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.

Отже, результати вхідного контролю показали реальну потребу у формуванні у майбутніх учителів фізичної культури готовності до тренерської діяльності з ігрових видів спорту ще під час навчання у вищому навчальному закладі.

Ключові слова: майбутній учитель фізичної культури, тренерська діяльність, рівень готовності, компоненти готовності здобувачів вищої освіти, ігрові види спорту.

Sopotnytska O., Kotova O. The level of readiness of future physical education teachers for coaching activity in game sports

The article is devoted to the study of the problem of the readiness of future teachers of physical education for coaching activity in game sports. The task of the article is to determine the initial level of readiness of future physical education teachers for coaching activity in game sports.

The essence of the scientific definition of “readiness” is summarized. The components that ensured the formation of the readiness of students of higher education institutions for coaching activities were determined. An analysis of the results of the entrance examination was carried out regarding the formation of motivational, scientific-theoretical, practical, psychophysiological and physical components of higher education applicants of the first (bachelor) level.

Therefore, the results of the entrance examination showed a real need for the formation of future physical culture teachers’ readiness for coaching activities in the sports section of game sports even during their studies at a higher educational institution.

Key words: future teacher of physical education, coaching activity, professional pedagogical activity, level of readiness, components of readiness of students of higher education, game sports.

Creative Commons Attribution 4.0
International (CC BY 4.0)

Стаття надійшла до редакції 29.03.2024 р.
Прийнято до друку 26.04.2024 р.

Наукове видання

ВІСНИК

Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка
(педагогічні науки)

№ 1 (360) квітень 2024

Відповідальні за випуск:
д. п. н., проф. О. Л. Караман
д. п. н., доц. Я. І. Юрків
Комп'ютерна верстка – М. С. Михальченко
Коректура – Н. В. Славогородська

Підписано до друку 26.04.2024 р.
Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 21,86. Замов. № 0524/345. Наклад 200 прим.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
вул. Інглезі, 6/1, м. Одеса, 65101
Телефон +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.